

ВІДЗИВ

офіційного опонента на дисертацію
СЛАБЕЦЬКОГО Олександра Миколайовича
**«Формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у
закладах вищої освіти»,**

подану на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук
за спеціальністю 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти

Актуальність теми дослідження та зв'язок із планами відповідних галузей науки. Дисертаційне дослідження О.М. Слабецького присвячене актуальній темі – підготовці висококваліфікованих управлінських кадрів з професійною компетентністю безпеки, забезпечення якої для громадян є одним з пріоритетів державної політики.

Здобувачем констатовано існування низки суперечностей, зокрема між: транскордонним аспектом у потребі міжнародної безпеки в умовах сучасних викликів і запиті на фахівців сфери управління з професійною компетентністю безпеки та традиційно переважаючими формами і змістом освітнього процесу в закладах вищої освіти України; суспільними потребами в управлінні сферою безпеки та необхідністю професійної підготовки майбутніх менеджерів з відповідними професійними компетентностями безпеки. Наявність суперечностей підтвердила актуальність обраної теми «Формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано у Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова відповідно до тем Зведеного плану науково-дослідної роботи у сфері освіти, науки та інноватики «Теоретичні та методичні основи формування системи післядипломної освіти на засадах сталого розвитку» (ДР № 0117U004914), «Обґрунтування методичних та практичних засад розробки і впровадження системи екологічного управління вищими навчальними закладами» (ДР № 0115U003405), та Головного управління розвідки Міністерства оборони України в межах науково-дослідної роботи «Формування, підготовка та виконання резерву агентурної розвідки в сучасних умовах» (ДР № 0118U000020), шифр «Говерла». Тема роботи затверджена Вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П.

Драгоманова (протокол № 6 від 29 жовтня 2015 року)..

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі. Вихідні положення дисертації – мета, завдання, об'єкт, предмет дослідження - є достатньо виваженими, логічно взаємопов'язаними і цілком обґрунтованими.

Об'єктом дослідження визначено професійну діпло-підготовку майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти для забезпечення пролонгованих компетентностей безпеки. Предметом дослідження є організація освітнього процесу професійної діпло-підготовки майбутніх менеджерів з професійними компетентностями безпеки у закладах вищої освіти.

У процесі дослідження дисертант вдало та результативно використав комплекс методів: теоретичні – поліфакторний аналіз наукового тезаурусу здобутків академічної спадщини, причинно-наслідковий аналіз прогностики для встановлення семантики відкритого та закритого доступу до підготовки високопрофесійних кадрів, системний аналіз якості освітньої політики ЗВО, бенчмаркінг у організації підготовки управлінців вищих категорій істеблїшменту, параметральну метрику методологічних оцінок (дослідження операцій, багатокритеріального вибору, екстраполяції та ін.); прикладні - експертне оцінювання релевантності та визнання навчальних здобутків майбутніх менеджерів безпеки, експертний сторїтеллінг, моделювання і прогнозування стану та розвитку систем професійної підготовки у соціальному вимірі правового захисту учасників освітнього процесу; статистичні (обробка емпіричних даних, теорія гіпотез).

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, підтверджуються результатами експериментальних досліджень. Експериментальною базою для педагогічного експерименту стали Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (акт впровадження від 21 жовтня 2020 року № 07-10/317), Державний заклад вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (довідка від 21 жовтня 2020 року № 20-05/587), Бердянський державний педагогічний університет (довідка від 22 жовтня 2020 року № 57-8/434), Національний авіаційний університет, Національний

університету біоресурсів та природокористування (довідка від 02 листопада 2020 року № 01/10-481).

Оцінка змісту дисертації, її завершеність у цілому. Дисертація складається з анотації (українською та англійською мовами), вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Розділи роботи поєднані загальною метою дослідження і в них, відповідно до плану дослідження, розкривається його об'єкт і предмет.

У першому розділі «Методологічне обґрунтування педагогічної проблеми діпло-підготовки майбутніх фахівців з професійною компетентністю безпеки у менеджерів» проаналізовано тезаурус професійної діпло-підготовки майбутніх менеджерів за сферами суспільної діяльності у правовій, психолого-педагогічній та управлінській літературі. Дано авторське тлумачення поняття діпло-підготовки майбутніх менеджерів. Встановлено небезпеку ризиків системного характеру організації освітнього процесу у ЗВО, які порушують межі витривалості системи професійної підготовки майбутніх менеджерів.

У другому розділі «Науково-методичне забезпечення формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти» розкрито цільову семантику державного регулювання національної безпеки, яка орієнтована на необхідність задоволення суспільно-політичного замовлення - підготовки майбутніх менеджерів з професійною компетентністю безпеки. Запропонований проблемно-інтегрований модуль «Управління безпекою соціокультурних форм організації освітнього процесу ЗВО». Розроблено й апробовано комплекс науково-методичного забезпечення формування професійної компетентності безпеки у майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти.

У третьому розділі «Обґрунтування, розроблення та експериментальна перевірка моделі формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти» розроблено модель формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти, яка складається із контентів - цільового, кондиційного, семантичного, методичного, результативного. Ефективність запропонованої моделі встановлена у процесі педагогічного експерименту, який зrealізовано за етапами - мотиваційним,

моніторингово-констатувальним, формувальним і релевантним. В експериментальній групі майбутніх менеджерів зафіксовано позитивну динаміку трансформації рівнів сформованості професійної компетентності безпеки.

Загальні висновки засвідчують успішну реалізацію визначених завдань та досягнення сформульованої мети дослідження.

Наукова новизна і достовірність наукових положень дисертаційного дослідження полягає в тому, що *уперше обґрунтовано* теоретичні та методичні засади проблемного аксіологічного аналізу потенціалу наукових шкіл менеджеризму, що сприяли формуванню професійної підготовки майбутніх менеджерів; розроблено та обґрунтовано модель формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти; визначено структуру, критерії (акмеологічно-мотиваційний, аксіологічно-когнітивний та дивергентний), показники та охарактеризовано рівні сформованості професійної компетентності безпеки у запропонованих організаційно-педагогічних умовах (безпека організації освітнього процесу у ЗВО, стратегії педагогічної інноватики; безпека національного суверенітету України за галузями); *удосконалено та конкретизовано* класифікаційні ознаки семантики формування професійної компетентності безпеки менеджерів, системні ризики організації освітнього процесу у ЗВО; *сформульовано* поняття «діпло-підготовка майбутніх менеджерів» як системи професійної підготовки управлінських кадрів; *подальшого розвитку набули* методологічні положення змістового наповнення та науково-методичного забезпечення діпло-підготовки майбутніх менеджерів з професійними компетентностями безпеки.

Результати педагогічного експерименту дали змогу дисертанту досягнути мети та підтвердити ефективність розробленої моделі формування професійної компетентностями безпеки у майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти.

Значення для науки і практики отриманих автором результатів полягає у: впровадженні моделі формування професійної компетентності безпеки у майбутніх менеджерів в освітній процес закладів вищої освіти, про що засвідчують акти впровадження у закладах вищої освіти; розробленні навчально-методичного забезпечення змістового наповнення проблемно-інтегрованого модуля «Управління безпекою соціокультурних форм організації освітнього

процесу ЗВО»; удосконаленні навчально-методичного забезпечення для спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Матеріали дослідження можуть бути практично корисними для широкого спектра спеціальностей професійної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО для сфери управління безпекою.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій в опублікованих працях. Основні результати дослідження О.М. Слабецьким відображено в 11 публікаціях, з яких 3 – у колективних монографіях; 4 - у наукових фахових педагогічних виданнях України, 1 - у зарубіжному наукометричному періодичному виданні, та представлено на конференціях міжнародного та українського рівнів.

Відповідність змісту автореферату основним положенням дисертації. Структура, зміст, результати дослідження й основні висновки, викладені в авторефераті, достатньо повно висвітлюють основні положення дисертації.

Загалом позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження Слабецького Олександра Миколайовича, доречно висловити деякі *зауваження та побажання:*

1. Сформульоване у першому розділі «Методологічне обґрунтування педагогічної проблеми діпло-підготовки майбутніх фахівців з професійною компетентністю безпеки у менеджерів» та на с.7 автореферату авторське трактування поняття «діпло-підготовка майбутніх менеджерів» потребує уточнення у сенсі, чим продиктована необхідність саме такого тлумачення.

2. У третьому підпункті третьому розділі «Обґрунтування, розроблення та експериментальна перевірка моделі формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти» не конкретизовані критерії відбору експертів. Доцільно було б розкрити процедуру формування експертного колективу.

3. Математичне підтвердження позитивної динаміки сформованості професійної компетентності безпеки у майбутніх менеджерів достатньо було візуалізувати в таблично-цифровому вигляді та графічно.

4. Автору варто було повніше розкрити перспективи подальших педагогічних розвідок у сфері управління безпекою закладів вищої освіти та

загалом деталізувати особисте бачення проблеми, базуючись на власному практично-корисному досвіді роботи у даній сфері.

Загальні висновки й оцінка дисертації.

На основі аналізу дисертації, автореферату можна дійти висновку, що дисертаційна робота «Формування професійної компетентності безпеки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти» є цілісною, завершеною, самостійно виконаною науковою працею на актуальну тему, має вагомe теоретичне і практичне значення для розвитку педагогічної науки, відповідає вимогам МОН України, зокрема пп. 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24 липня 2013 р. зі змінами та доповненнями, а її автор - Слабецький Олександр Миколайович заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук зі спеціальності 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти.

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
декан педагогічного факультету
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університет імені Василя Стефаника»

О.С. Кондур

